

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 06.07.2010
C(2010)4492 final

<p>În versiunea publicată a prezentei decizii, unele informații au fost omise, în temeiul articolelor 24 și 25 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, cu privire la nedivulgarea informațiilor cu caracter de secret profesional. Omisiunile sunt indicate astfel [...].</p>		<p>VERSIUNE PUBLICĂ</p> <p>Acest document este pus la dispoziție numai în scop informativ.</p>
--	--	--

DECIZIA COMISIEI

din 06.07.2010

PRIVIND MĂSURA Nr. C 40/2007 (ex NN 48/2007)

**pusă în aplicare de România
în favoarea ArcelorMittal Tubular Products Roman S.A. (fosta Petrotub Roman S.A.)**

(Numai versiunea în limba română este autentică)

[Text cu relevanță pentru SEE]

DECIZIA COMISIEI
din 06.07.2010
PRIVIND MĂSURA
Nr. C 40/2007 (ex NN 48/2007)
pusă în aplicare de România
în favoarea ArcelorMittal Tubular Products Roman S.A. (fosta Petrotub Roman S.A.)

(Numai versiunea în limba română este autentică)

[Text cu relevanță pentru SEE]

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

având în vedere dispozițiile din anexa VII și appendicele A la anexa VII la Protocolul privind măsurile tranzitorii la Tratatul de aderare a României,

după ce a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispoziția sau dispozițiile menționate anterior¹ și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

I. Procedură

- (1) Prin scrisoarea din 2 februarie 2007, Comisia i-a solicitat României să furnizeze informații privind scutirile de la plata datoriilor publice și reeșalonarea datoriilor publice pentru Petrotub Roman S.A. (denumită în continuare „Petrotub”), în contextul privatizării sale din 2003 (în urma privatizării, întreprinderea a fost redenumită Mittal Steel Roman, iar apoi ArcelorMittal Tubular Products Roman S.A.² - denumită în continuare „AM Roman”).

¹ JO C 287, 29.11.2007, p. 29.

² Petrotub a fost achiziționată în 2003 de LNM Holdings, iar aceasta din urmă a fuzionat în 2004 cu ISPAT International, formând grupul Mittal Steel. În 2006, Mittal Steel a fuzionat cu Arcelor, formând grupul ArcelorMittal. Din 31 decembrie 2009, ArcelorMittal Tubular Products Holding B.V. Rotterdam NLD deține o cotă de 69,7684% din ArcelorMittal Tubular Products Roman S.A.

- (2) Prin scrisoarea din 25 septembrie 2007, Comisia a informat România că a decis inițierea procedurii stabilite la articolul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene³ în legătură cu posibilul ajutor acordat în privatizarea Petrotub. Această decizie s-a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*⁴. Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile cu privire la măsura în cauză.
- (3) România și-a prezentat observațiile prin scrisoarea din 26 noiembrie 2007, înregistrată în aceeași zi. Prin scrisorile din 28 ianuarie 2008, înregistrate la 29 ianuarie 2008, ArcelorMittal (întreprinderea mamă) și AM Roman (filiala în cauză) și-au prezentat observațiile, care au fost comunicate României la 12 februarie 2008. România a răspuns prin scrisoarea din 11 martie 2008, înregistrată în aceeași zi.
- (4) Comisia a solicitat informații suplimentare prin scrisorile din 26 februarie 2009, 8 octombrie 2009 și 29 ianuarie 2010. România a răspuns prin scrisorile din 27 aprilie 2009, 19 octombrie 2009 și 3 februarie 2010, toate înregistrate la aceleași date.

II. Descrierea faptelor

1. Întreprinderea

- (5) AM Roman este un producător de țevi de oțel fără sudură, cu sediul la Roman, o regiune din România care beneficiază de asistență în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (a) din TFUE⁵. Înaintea privatizării din 2003, întreprinderea, denumită atunci Petrotub, era un producător de țevi de oțel fără sudură, a cărui producție consta în țevi de oțel laminate la cald și la rece cu diametre între 6 și 620 mm și cu grosimea peretelui între 0,5 și 70 mm. Aceste produse au diverse aplicații în industriile producătoare de energie (petrol, gaze, industria chimică, energie nucleară și convențională), în industria mecanică și în construcții. După privatizare, întreprinderea a continuat să fie activă pe aceeași piață de produse. În prezent, ArcelorMittal Tubular Products Holding B.V. Rotterdam NLD (din grupul ArcelorMittal) deține o cotă de 69,76% din întreprindere⁶.

2. Măsura în cauză

³ De la 1 decembrie 2009, articolele 87 și 88 din Tratatul CE au devenit articolele 107 și, respectiv, 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”). Cele două seturi de dispoziții sunt în esență identice. În sensul prezentei decizii, trimerile la articolele 107 și 108 din TFUE ar trebui înțelese ca trimeri la articolele 87 și respectiv 88 din Tratatul CE, în funcție de situație.

⁴ A se vedea nota de subsol 1 de mai sus.

⁵ Roman este al doilea oraș ca dimensiune al unui județ din nord-estul României, care se califică drept regiune asistată în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (a) din TFUE, în conformitate cu Decizia Comisiei din 24.1.2007 privind harta ajutorului național regional de stat pentru România (N 2/07), JO C 73, 30.3.2007, p. 17.

⁶ Detalii suplimentare despre profilul actual al întreprinderii sunt disponibile pe site-ul internet al ArcelorMittal (a se vedea <http://www.arcelormittal.com/tubular/roman-54.html>).

- (6) La 23 iulie 2003, agenția română pentru privatizare APAPS (actuala AVAS)⁷ și-a făcut publică intenția de a vinde cota sa de 70% din Petrotub. Privatizarea s-a efectuat prin licitație publică. La 28 octombrie 2003 s-a semnat un acord de vânzare cu LNM Holdings NV (actual ArcelorMittal), pentru un preț de cumpărare de 6 milioane USD (5,1 milioane EUR⁸).
- (7) În contextul privatizării, APAPS a fost de acord, în numele statului român, să anuleze o datorie publică în valoare de 22,5 milioane EUR și să reeșaloneze datoria publică restantă.
- (8) În 1998, Petrotub a contractat un împrumut comercial în valoare de [30-50] milioane DEM [15-25 milioane EUR], cu o durată până în 2011, de la banca de dezvoltare germană Kreditanstalt für Wiederaufbau (denumită în continuare „KfW”), pentru achiziționarea unui nou laminor de la Mannesmann AG. Pachetul de finanțare KfW a fost asigurat, pe segmente diferite, cu garanții de stat acordate de Germania și Austria și cu o garanție bancară din partea Băncii Comerciale Române (BCR). Garanția statului german a fost contragarantată de statul român. Contragaranția română acoperea 85% din totalul împrumutului de la KfW, în valoare de [30-50] milioane DEM. România a perceput de la Petrotub un comision unic de [3%-7%].

III. Decizia de inițiere

- (9) În decizia de inițiere, Comisia a informat România că temeiul inițierii procedurii oficiale de investigare era anexa VII secțiunea B privind restructurarea sectorului siderurgic la protocolul la Tratatul de aderare a României (denumită în continuare „anexa VII”) și că, în lipsa unor dispoziții specifice în anexa VII cu privire la situația juridică a producătorilor români de țevi în momentul privatizării, Comisia va investiga existența ajutorului de stat acordat AM Roman și compatibilitatea acestui ajutor din perspectiva temeiului respectiv.
- (10) Comisia a remarcat că prețul de achiziție (5,1 milioane EUR) nu acoperea pierderea suferită de stat, sub forma unei scutiri de la plata datoriei publice în valoare de 22,5 milioane EUR, cu care agenția română de privatizare APAPS fusese de acord în contextul privatizării.
- (11) Înaintea inițierii procedurii oficiale de investigare, România a furnizat un raport elaborat de către un consultant extern⁹ pentru a demonstra că, în condițiile date, privatizarea a reprezentat soluția cea mai avantajoasă pentru stat.
- (12) Raportul indica faptul că privatizarea conducea la situația cea mai favorabilă pentru statul român. Tabelul de mai jos compară sumele care se estima a fi

⁷ În mai 2004, agenția română de privatizare APAPS (acronim în română pentru Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului) a comasat cu AVAB (acronim în română pentru Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Bancare) și a fost redenumită AVAS (Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului).

⁸ Sumele în EUR sunt calculate la cursul de schimb ROL/EUR din 30 septembrie 2003 – 1 EUR=38,185 ROL.

⁹ BDO Conti Audit SA, raportul din octombrie 2007.

obținute de către fiecare instituție publică creditoare în cadrul scenariului de privatizare și a celui de lichidare¹⁰.

	Privatizare	Lichidare
Fondul de securitate socială	[...] milioane EUR	[...] milioane EUR
Fondul de șomaj	[...] milioane EUR	[...] milioane EUR
Fondul de asigurări sociale de sănătate	[...] milioane EUR	[...] milioane EUR
APAPS	[...] milioane EUR (inclusiv prețul de vânzare de 5,1 milioane EUR)	0
Total Stat	<u>[4-9] milioane EUR</u>	[19-26] milioane EUR

- (13) Raportul se baza pe presupunerea că, în cazul lichidării, ar fi fost declanșată garanția din 1998, iar statul (prin intermediul Ministerului Finanțelor), ar fi devenit responsabil pentru suma restantă din împrumutul luat de Petrotub în 1998 de la KfW, adică pentru [15-25] milioane EUR. Cu alte cuvinte, în cadrul scenariului lichidării, statul ar fi obținut în cele din urmă numai [2-9] milioane EUR, mai puțin în comparație cu totalul de [4-9] milioane EUR obținute prin privatizare.
- (14) În cadrul deciziei de inițiere, Comisia întreba dacă rezultatele scenariilor privatizării și lichidării ar fi trebuit estimate ca un întreg pentru stat, astfel cum sugerează raportul experților, sau separat, pentru fiecare creditor public, în conformitate cu jurisprudența *HAMSA*¹¹.
- (15) Printre altele, Comisia avea îndoieli și cu privire la faptul că pierderea a [15-25] milioane EUR ca rezultat al declanșării garanției din 1998 putea fi luată în considerare în estimarea rezultatelor lichidării. În conformitate cu jurisprudența *HYTASA*¹² și *Gröditzer*¹³, ar trebui făcută diferența între obligațiile pe care statul trebuie să și le asume în calitate de acționar al întreprinderii și obligațiile pe care trebuie să și le asume în calitate de autoritate publică. Rezultă că nu se pot lua în considerare costurile presupuse în legătură cu o acțiune a unei autorități publice în scopul estimării costurilor pe care un acționar privat ar fi putut și ar fi fost disponibil să și le asume. Comisia consideră că emiterea, în 1998, a unei garanții suverane pentru Petrotub de către Ministerul Finanțelor din România demonstrează faptul că un acționar privat nu ar fi putut emite o astfel de garanție. Un alt indiciu în acest sens este faptul că garanția din 1998 a fost acordată în condiții pe care un operator privat e posibil să nu le fi acceptat.

IV. Observații din partea României și a părților interesate

- (16) În observațiile sale prezentate la 27 noiembrie 2007, argumentul principal al României a fost că privatizarea Petrotub în octombrie 2003 nu a implicat un

¹⁰ Sumele exprimate în ROL sunt raportate în EUR la cursul de schimb ROL/EUR aplicabil la 30 septembrie 2003 – a se vedea nota de subsol nr. 8 de mai sus.

¹¹ Cauza T-152/99, *HAMSA și Spania/Comisia*, Rec. 2002, p. II-3049.

¹² Cauzele conexate C-278/92 - C-280/92 *Spania/Comisia* (*HYTASA*), Rec. 1994, p. I -4103.

¹³ Cauza C-344/99 *Germania/Comisia* (*Gröditzer Stahlwerke*), Rec. 2003, p. I-1139.

avantaj pentru Petrotub sau pentru cumpărător și că, prin urmare, operațiunea nu implica un ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

- (17) În primul rând, România a subliniat că Petrotub a fost vândută printr-o procedură de licitație deschisă, transparentă și necondiționată, ceea ce, în opinia autorităților române, arată că Petrotub a fost vândută la prețul pieței, iar cumpărătorul nu a beneficiat de niciun avantaj în urma achiziției. În al doilea rând, România consideră că a acționat în același mod în care ar fi făcut-o orice vânzător privat: alegând între scenariul privatizării și cel al lichidării, statul a optat pentru scenariul cel mai avantajos exclusiv din punct de vedere financiar, fără a ține seama de considerații fără caracter comercial sau de politică de genul celor care, prin natura lor, caracterizează exercitarea autorității publice.
- (18) În legătură cu acest al doilea argument, România a arătat că, în temeiul legislației naționale, agenția de privatizare AVAS are răspunderea și competența de a estima și compara rezultatele globale ale privatizării și lichidării în raport cu bugetul de stat ca întreg. Cu alte cuvinte, agenția de privatizare alege scenariul care este cel mai avantajos pentru bugetul de stat ca întreg, la fel cum ar face un holding de mari dimensiuni cu mai mulți creditori. Din această perspectivă, contrar opiniei Comisiei, statul nu putea estima și nu a trebuit să estimeze rezultatele privatizării și lichidării pentru fiecare organism public în cauză.
- (19) În plus, atunci când a estimat rezultatele lichidării, statul era îndreptățit să ia în considerare pierderea rezultată din declanșarea garanției din 1998, deoarece și un investitor privat ar fi acordat pentru Petrotub o astfel de garanție, în condițiile date. Întreprinderea nu se afla în dificultate în momentul acordării garanției, iar prima de risc aplicată Petrotub pentru garanție constituia o remunerație adecvată pentru o garanție a unui acționar emisă în favoarea unei întreprinderi care, la momentul respectiv, se afla într-o stare bună.
- (20) Mai mult, garanția din 1998 trebuie evaluată din perspectiva normelor relevante privind ajutoarele de stat din acea perioadă. Comunicarea Comisiei privind garanțiile pentru creditele la export pe termen scurt aplicabilă la momentul respectiv excludea garanțiile pentru creditele la export pe termen lung din domeniul de investigare al articolului 107 alineatul (1) din TFUE [atunci articolul 87 alineatul (1) din Tratatul CE]¹⁴. România a subliniat, de asemenea, că în 1998, când s-a acordat garanția, Petrotub era producător de țevi, iar în această calitate nu i se aplica definiția oțelului CECO și nici dispozițiile protocolului 2 privind oțelul CECO din Acordul european.
- (21) AM Roman și ArcelorMittal, întreprinderea mamă, au susținut integral argumentația României. De asemenea, întreprinderile au subliniat că, în temeiul legislației române aplicabile în acel moment și în temeiul normelor privind ajutoarele de stat din Acordul european, garanția de stat emisă în favoarea Petrotub în 1998 nu implica ajutor de stat. Mai mult, garanția din 1998

¹⁴ Comunicarea Comisiei adresată statelor membre în temeiul articolului 93 alineatul (1) din Tratatul CE privind aplicarea articolelor 92 și 93 din tratat în cazul asigurării creditelor la export pe termen scurt, JO C 281, 17.9.1997, p. 4-10, text disponibil la adresa [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31997Y0917\(01\):EN:NOT](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31997Y0917(01):EN:NOT).

constituia o obligație comercială clară cu titlu executoriu asumată de stat în calitatea sa de acționar majoritar al întreprinderii, care prin urmare poate fi inclusă în estimarea costurilor lichidării. De asemenea, ArcelorMittal a subliniat faptul că a plătit prețul pieței pentru achiziționarea Petrotub și că, prin urmare, orice posibil avantaj rezultat din privatizare, *quod non*, i-ar fi revenit în orice caz statului, în calitate de vânzător.

V. Evaluare

1. Legislația aplicabilă și competența Comisiei

- (22) Prezenta procedură se referă la evenimente care au avut loc înainte de aderarea României la Uniunea Europeană (1 ianuarie 2007). Petrotub a fost privatizată în octombrie 2003. De asemenea, în 1998, statul român a emis o garanție în favoarea Petrotub în legătură cu un împrumut de [30-50] milioane DEM de la KfW, pentru achiziționarea unui laminor. Garanția din 1998 este legată de privatizarea din 2003 în măsura în care România a susținut că, în evaluarea operațiunii de privatizare potrivit testului operatorului în cadrul economiei de piață, trebuie luate în considerare costurile sale în caz de lichidare.
- (23) Ca regulă generală, articolele 107-108 TFUE nu se aplică măsurilor acordate înainte de aderare, care nu mai sunt aplicabile după aceasta¹⁵. Prin derogare de la această regulă generală, așadar în mod excepțional, Comisia are competența de a revizui ajutorul de stat acordat de România pentru restructurarea industriei sale siderurgice înainte de aderare pe baza anexei VII la Tratatul de aderare a României¹⁶.

Natura de lex specialis a anexei VII

- (24) Anexa VII cuprinde dispoziții care îi permit României să încheie restructurarea industriei sale siderurgice astfel cum a fost inițiată înainte de aderare. Restructurarea industriei siderurgice române de dinainte de aderare a fost efectuată pe baza protocolului 2 privind oțelul CECO anexat la Acordul european (denumit în continuare „protocolul 2”), astfel cum a fost extins prin protocolul adițional semnat la 23 octombrie 2002 (denumit în continuare „protocolul adițional”).
- (25) Protocolul 2 îi acorda României o „perioadă de grație” de 5 ani, din 1993 până la sfârșitul anului 1998, pentru restructurarea industriei sale siderurgice CECO în vederea aderării. Această „perioadă de grație” a fost prelungită până la sfârșitul anului 2004 printr-un protocol adițional, aprobat prin Decizia Consiliului din 29 iulie 2002 și semnat la 23 octombrie 2002. În timpul „perioadei de grație” totale rezultate, adică din 1993 până la sfârșitul anului

¹⁵ În cauzele conexe T-273/06 și T-297/06 *ISD Polska și alții /Comisia*, hotărârea din 1 iulie 2009, Tribunalul a confirmat, la punctul 90, că „[...] este cert pentru părți că, în principiu, articolele 87 CE și 88 CE nu se aplică ajutoarelor acordate înainte de aderare care nu mai sunt aplicabile după aderare”. A se vedea, de asemenea, alineatul (108) din Decizia 2006/937/CE a Comisiei din 5 iulie 2005 privind ajutorul de stat nr. C 20/04 (ex NN 25/04) în favoarea Huta Czestochowa S.A., JO L 366, 21.12.2006, p. 1.

¹⁶ JO L 157, 21.6.2005.

2004, României i s-a permis să acorde ajutor de restructurare sectorului siderurgic în condițiile stabilite în protocolul 2 (astfel cum a fost extins prin protocolul adițional) și pe baza Programului național de restructurare (denumit în continuare „PNR”) convenit cu Comunitatea. PNR din România a fost aprobat de Consiliu la 18 iulie 2005¹⁷.

- (26) Anexa VII este un „mecanism de siguranță” care îi permite Comisiei să monitorizeze, după 1 ianuarie 2007 (data aderării), ajutorul acordat de România sectorului siderurgic înainte de aderare, pe baza protocolului 2 (astfel cum a fost extins prin protocolul adițional) și pe baza PNR. Mai mult, anexa VII îi conferă Comisiei competența de a recupera ajutorul acordat cu încălcarea protocolului 2 și a PNR. Așadar, anexa VII este o *lex specialis* care permite, *in mod excepțional și prin derogare de la regimul general*, monitorizarea și revizuirea retroactivă a ajutorului de stat acordat de România industriei sale siderurgice înainte de aderare. În hotărâri recente referitoare la ajutoare de stat acordate înainte de aderare întreprinderilor siderurgice poloneze¹⁸, Tribunalul a confirmat caracterul de *lex specialis* al protocolului 8 la Tratatul de aderare a Poloniei, care cuprinde dispoziții echivalente cu cele prevăzute în anexa VII.

Domeniul de competență de control retroactiv al Comisiei în temeiul anexei VII

- (27) În cadrul acestei proceduri, Comisia trebuie să evalueze dacă competența excepțională de control retroactiv descrisă la considerentele (23)-(26) de mai sus acoperă și măsurile acordate de România înainte de aderare producătorilor de țevi. În acest scop, temeiurile juridice aplicabile acestui caz, și anume anexa VII în coroborare cu protocolul 2 și protocolul adițional, trebuie interpretate pentru a determina dacă dispozițiile conținute de acestea acoperă măsurile acordate producătorilor români de țevi înainte de aderare.
- (28) Există un principiu de drept general recunoscut potrivit căruia dispozițiile unei *lex specialis*, care face o derogare de la regimul general, trebuie interpretate *intra sens strict*. O interpretare strictă a temeiurilor juridice menționate anterior [a se vedea considerentele (29)-(43) de mai jos] duce la concluzia că competența excepțională de control retroactiv a Comisiei este limitată la (posibilul) ajutor acordat înainte de aderare producătorilor CECO, așadar care exclude (posibilul) ajutor acordat producătorilor de țevi.

Interpretarea temeiurilor juridice

- (29) Alineatele (12) și (17) din anexa VII stabilesc competențele de monitorizare și de control retroactiv ale Comisiei în ceea ce privește ajutorul de stat acordat înainte de aderare industriei siderurgice române. Alineatul (12) împuternicește Comisia și Consiliul să monitorizeze punerea în aplicare a PNR român înainte și

¹⁷ Decizia Consiliului din 18 iulie 2005 privind îndeplinirea condițiilor stabilite la articolul 3 din protocolul adițional la Acordul european de stabilire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și România, pe de altă parte, în ceea ce privește prelungirea perioadei stabilite la articolul 9 alineatul (4) din protocolul 2 la Acordul european, JO L 195, 27.7.2005, p. 22.

¹⁸ Cauza T-288/06 *Regionalny Fundusz Gospodarczy/Comisia*, hotărârea din 1 iulie 2009, punctele 40-44, și cauzele conexe T-273/06 și T-297/06 *ISD Polska și alții /Comisia*, hotărârea din 1 iulie 2009, punctele 91-97.

după aderare, până în 2009. Alineatul (17) împuternicește Comisia să recupereze ajutorul de stat acordat cu încălcarea alineatelor (1)-(3) din anexa VII [după cum se indică la considerentele (30)-(32) de mai jos].

- (30) Alineatul (1) din anexa VII prevede că ajutorul de stat acordat de România pentru restructurarea unor „*părți specificate ale industriei siderurgice românești*” din 1993 până în 2004 este considerat a fi compatibil cu piața comună sub condiția ca: „*[...] perioada prevăzută la articolul 9 alineatul (4) din protocolul 2 privind produsele CECO la Acordul european [...] a fost extinsă până la 31 decembrie 2005*”; condițiile stabilite în PNR sunt respectate; nu se acordă sau plătește, sub nici o formă, niciun ajutor de stat beneficiarilor PNR după 1 ianuarie 2005; și „*[...] nu se plătește sectorului siderurgic românesc nici un ajutor de stat pentru restructurare după 31 decembrie 2004*”. De asemenea, se prevede că: „*În sensul prezentelor dispoziții și al appendicelui A, prin ajutor de stat pentru restructurare se înțelege orice măsură privind societățile siderurgice care constituie ajutor de stat în înțelesul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE și care nu poate fi considerat compatibil cu piața comună în conformitate cu normele obișnuite aplicate în Comunitate.*”
- (31) Alineatul (2) din anexa VII prevede că numai societățile enumerate ca beneficiare ale PNR (enumerate și în appendicele A la anexa VII) sunt eligibile pentru a primi ajutor de stat în perioada 1993-2004.
- (32) Alineatul (6) din anexa VII prevede că societățile care nu sunt enumerate ca beneficiare ale PNR „*nu beneficiază de ajutor de stat pentru restructurare sau de orice alt ajutor*”, dar nici nu sunt obligate să reducă capacitatea.
- (33) Alineatul (1) primul paragraf din anexa VII se referă în mod explicit la articolul 9 alineatul (4) din protocolul 2, astfel cum a fost extins prin protocolul adițional semnat la 23 octombrie 2002. Protocolul 2 se referea numai la oțelul CECO și enumera chiar produsele siderurgice CECO într-o anexă. Aceasta reproducea lista de produse CECO din anexa I la Tratatul CECO, în care definiția „oțelului CECO” excludea în mod specific țevile de oțel [„*țevi (fără sudură sau sudate) [...] bare calibrate și piese turnate din fontă (tuburi, țevi și armături și alte piese turnate din fontă*”)].

- (34) Tratatul CECO a expirat la data de 23 iulie 2002. De la data respectivă, ajutorul de stat pentru industria siderurgică a intrat în regimul general CE. Cu această ocazie, s-a decis extinderea definiției sectorului siderurgic european pentru a include producătorii de țevi. Acest lucru a fost codificat în articolul 27 și în anexa B la Cadrul multisectorial privind ajutorul regional pentru proiecte mari de investiții¹⁹, care a definit sectorul siderurgic al UE astfel încât să includă țevile fără sudură și tuburile sudate de mari dimensiuni (cu un diametru de peste 406,4 mm). Definiția extinsă a sectorului siderurgic a fost ulterior reluată în anexa I la Liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013²⁰ și la articolul 2 punctul 29 din Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare²¹.
- (35) Cu toate acestea, nici protocolul 2, nici protocolul adițional nu au fost modificate în mod explicit pentru a include această definiție extinsă a sectorului siderurgic al UE care include producătorii de țevi. Protocolul 2 a expirat la 31 decembrie 1997. Protocolul adițional a extins valabilitatea protocolului 2 de la 1 ianuarie 1998 pentru încă 8 ani sau până la data aderării României (oricare dintre date care se producea mai întâi). Protocolul adițional se referă la „*produse de oțel*” în general, însă domeniul său de aplicare este, de asemenea, legat în mod specific de articolul 9 alineatul (4) din protocolul 2, care se referea numai la produsele CECO. În special, în temeiul articolului 2 din protocolul adițional, extinderea protocolului 2 avea drept condiție ca România să transmită Comisiei un PNR și planurile de restructurare pentru întreprinderi pentru beneficiarii acestuia, care să respecte, ambele, „*cerințele articolului 9 alineatul (4) din protocolul 2 la Acordul european și care au fost evaluate și convenite de către propria autoritate națională pentru ajutoare de stat (Consiliul Concurenței)*”.
- (36) Prin urmare, trebuie trasă concluzia că, alineatul (17), interpretat din perspectiva alineatelor (1)-(2) și (6) din anexa VII, împreună cu protocolul 2 și cu protocolul adițional, nu îi conferă Comisiei competența de a controla ajutoarele acordate producătorilor români de țevi înainte de aderare, și în special în perioada 1993-2004.

Normele de punere în aplicare pentru Acordul european ca instrument de interpretare

- (37) Pe lângă interpretarea juridică a domeniului de aplicare al temeiurilor juridice relevante [adică anexa VII, protocolul 2 și protocolul adițional – a se vedea considerentele (29)-(36) de mai sus], Comisia a analizat și întrebarea dacă normele de punere în aplicare a dispozițiilor privind ajutorul de stat din Acordul european și din protocolul 2, astfel cum au fost adoptate de Comunitate și România în 2001 (denumite în continuare „normele de punere în aplicare”²²), au relevanță în determinarea domeniului de competență de control retroactiv al Comisiei în ceea ce privește (posibilul) ajutor acordat înainte de aderare producătorilor români de țevi.

¹⁹ JO C 70, 19.3.2002, p. 8.

²⁰ JO C 54, 4.3.2006, p. 13.

²¹ JO L 214, 9.8.2008, p. 3.

²² JO L 138, 22.5.2001, p. 16.

- (38) Ca principiu general, normele de punere în aplicare cuprind norme de procedură, care trebuie distinse de dispozițiile de fond privind ajutorul de stat din Acordul european și din protocolul 2. Cu toate acestea, trebuie remarcat că normele de punere în aplicare cuprind și dispoziții specifice privind criteriile de evaluare a compatibilității ajutorului cu Acordul european și, respectiv, cu protocolul 2.
- (39) Articolul 2 alineatul (1) prima frază din normele de punere în aplicare prevede: *„Compatibilitatea ajutoarelor și programelor individuale cu Acordul european, astfel cum se prevede la articolul 1 din prezentele norme de punere în aplicare, este evaluată pe baza criteriilor care rezultă din aplicarea normelor de la articolul 87 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, inclusiv legislația secundară prezentă și viitoare, cadrele, orientările și alte acte administrative relevante în vigoare în Comunitate, precum și jurisprudența Tribunalului de Primă Instanță și a Curții de Justiție a Comunităților Europene și orice decizie luată de Consiliul de asociere în conformitate cu articolul 4 alineatul (3).”* Această frază prevede principiul general potrivit căruia criteriile de fond de evaluare a compatibilității ajutorului de stat în general cu Acordul european sunt „evolutive”, în sensul că încorporează pe parcurs modificările/evoluțiile din legislația și jurisprudența UE.
- (40) Articolul 2 alineatul (1) a doua frază se referă în special la criteriile de compatibilitate în temeiul protocolului 2: *„În măsura în care programele de ajutor sau ajutoarele individuale sunt destinate produselor reglementate de protocolul 2 la Acordul european, prima frază din prezentul alineat se aplică pe deplin, cu excepția că evaluarea nu se efectuează pe baza criteriilor care rezultă din aplicarea normelor de la articolul 87 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, ci pe baza criteriilor care rezultă din aplicarea normelor privind ajutoarele de stat din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului”*. Trebuie notat că formularea acestei fraze indică în mod clar că, spre deosebire de situația ajutorului general, reglementat de articolul 2 alineatul (1) prima frază [a se vedea considerentul (41) de mai sus], în ceea ce privește ajutorul reglementat de protocolul 2, *criteriile de compatibilitate evoluează în comparație cu Tratatul CECO*. Nu există indicații specifice cu privire la evoluția criteriilor de compatibilitate *după expirarea Tratatului CECO în 2002*.
- (41) Articolul 2 alineatele (2) și (3) din normele de punere în aplicare instituie mecanismul prin care modificările criteriilor de compatibilitate ale UE trebuie încorporate de către România. În special, România este informată de orice modificare a criteriilor comunitare de compatibilitate care nu sunt publicate și, *„în cazul în care astfel de modificări nu întâmpină obiecții din partea României în termen de trei luni de la data la care a primit înștiințarea oficială cu privire la acestea, modificările devin criteriile de compatibilitate, astfel cum se prevede la alineatul (1) din prezentul articol. În cazul în care astfel de modificări întâmpină obiecții din partea României și având în vedere apropierea legislativă prevăzută de Acordul european, au loc consultări, în conformitate cu articolele 7 și 8 din prezentele norme de punere în aplicare.”*

- (42) Chiar dacă România nu a prezentat obiecțiuni în termen de trei luni de la modificarea în 2002 a definiției comunitare a industriei siderurgice pentru a include și producătorii de țevi, aceste modificări în legislația comunitară nu puteau să devină aplicabile măsurilor care nu intrau sub incidența Acordului european, și anume celor care nu erau reglementate de Tratatul CECO. În plus, având în vedere că anexa VII este o *lex specialis*, în determinarea domeniului său de aplicare, Comisia nu se poate baza pe extinderea definiției oțelului UE după expirarea Tratatului CECO. Prin urmare, trebuie concluzionat că este necesară o distincție clară între, pe de o parte, natura „evolutivă” a legislației aplicabile ajutorului de stat pentru sectorul siderurgic din România, înainte de aderare în temeiul Acordului european și, pe de altă parte, interpretarea necesar strictă a domeniului de competență de control retroactiv al Comisiei, astfel cum rezultă din anexa VII, protocolul 2 și protocolul adițional.

VI. Concluzie

- (43) Pe baza considerațiilor anterioare [a se vedea în special considerentele (36) și (42) de mai sus], Comisia concluzionează că nu deține competența de a revizui măsurile în favoarea producătorilor români de țevi înainte de aderare, în special în perioada 1993-2004, pe baza anexei VII. Prezenta procedură este închisă, luând notă de faptul că, pentru evaluarea faptelor în cauză, Comisia nu dispune de această competență.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE, inițiată prin scrisoarea adresată României la 25 septembrie 2007, se încheie, deoarece Comisia nu dispune de competența, în temeiul dispozițiilor anexei VII secțiunea B la Tratatul de aderare a României, de a revizui măsurile acordate de România în contextul privatizării Petrotub Roman S.A din 2003.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează României.

Adoptată la Bruxelles, 06.07.2010

Pentru Comisie

Joaquín ALMUNIA
Vicepreședinte al Comisiei

Avertisment

În cazul în care decizia conține informații confidențiale care nu trebuie publicate, vă rugăm să informați Comisia în termen de cincisprezece zile lucrătoare de la data primirii. În cazul în care Comisia nu primește o cerere motivată în termenul stabilit, se va considera că sunteți de acord cu publicarea textului integral al deciziei. Cererea dumneavoastră în care se precizează informațiile relevante trebuie trimisă prin scrisoare recomandată sau prin fax la:

Commission européenne
Direction générale de la concurrence
Greffé des aides d'état
B-1049 Bruxelles

Fax No: +32-2-296.1242

***A se face întotdeauna trimitere la notificare.**